

Geachte voorzitter,

Vanwege de coronacrisis hebben reisorganisaties tussen half maart en 31 mei op grote schaal pakketreizen geannuleerd en hebben consumenten voor hun geannuleerde reizen reisvouchers gekregen. Om acute druk op de liquide middelen van reisorganisaties te beperken heeft de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR) op 16 maart jl. besloten om de uitgifte van reisvouchers te ondersteunen door deze onder te brengen in de garantieregeling [van SGR](#).¹ Om te borgen dat de vouchers van consumenten gedekt blijven en consumenten hun geld terugkrijgen bij faillissement van een reisorganisatie heeft de SGR een verzoek om steun bij [het kabinet de overheid](#) ingediend. Zonder het verlenen van steun zal de SGR reisvouchers [uitgegeven](#) na 1 juni niet langer van een garantie kunnen voorzien.

Het kabinet heeft besloten om dit verzoek in te willigen en SGR een leningsfaciliteit te verstrekken van €150 miljoen. Met het verkrijgen van steun in de vorm van een lening kan SGR consumenten schadeloos blijven stellen in geval van faillissementen van de aangesloten reisorganisaties. Tevens kan door deze steun het vouchersysteem in stand blijven. Hiermee wordt voorkomen dat consumenten massaal hun reisgelden terugvragen bij annuleringen [van pakketreizen](#). Dit zou onnodig veel druk op de ~~liquiditeiten~~ [liquide middelen](#) van reisorganisaties leggen met mogelijke faillissementen tot gevolg.

In de brief zal ik uiteenzetten wat de noodzaak is voor overheidsingrijpen is hoe deze steunmaatregel wordt vormgegeven.

Achtergrond

Op basis van de EU richtlijn Pakketreizen² [\[PM VERWIJZING\]](#) zijn lidstaten verplicht om ervoor te zorgen dat de op hun grondgebied gevestigde reisorganisaties zekerheid stellen voor de terugbetaling van vooruitbetaalde bedragen van pakketreizen indien reisorganisaties failliet gaan.

~~In~~ Nederland geeft onder andere [door middel van de](#) SGR invulling aan de Wet op de Reisovereenkomst [\[PM VERWIJZING\]](#). ~~Fondsen als SGR voorzien door reisorganisaties te~~ [voorzien consumenten van een garantie aan consumenten, waardoor en consumenten schadeloos gesteld worden te stellen](#) bij een faillissement van een aangesloten [reisorganisatie](#). Bij de SGR zijn ongeveer 750 reisorganisaties aangesloten. [\[PM NOG INFO OVER ANDERE FONDSEN?\]](#)

SGR heeft een eigen vermogen van circa 80 miljoen euro. Dit vermogen is in het verleden opgebouwd door bijdrages van reizigers per boeking. Sinds 1999 wordt echter geen bijdrage meer gevraagd. Daarnaast kan SGR bij faillissement aanspraak maken op bankgaranties [\(in totaal ongeveer €210 miljoen\)](#) van aangesloten reisorganisaties om consumenten schadeloos te stellen. [Elke bankgarantie is hierbij gekoppeld aan een afzonderlijke reisorganisatie en alleen uit te winnen is bij faillissement van die specifieke reisorganisatie.](#) – In normale omstandigheden kan de [compensatie restitutie aan van](#) consumenten voor een groot deel uit deze bankgaranties gedekt worden. [Op het moment dat de bankgarantie ontoereikend is dan dienen het eigen vermogen en de beschikbare middelen van SGR aangewend te worden om de resterende schade te dekken.](#)

Door het dekken van de reisvouchers en de moeilijke omstandigheden in de sector begint de dekkingsgraad van SGR echter ontoereikend te worden. Tot en met 31 mei is er voor ongeveer €425 miljoen aan vouchers afgegeven en gedekt. Afhankelijk van hoe lang er nog vouchers worden afgegeven vanwege het niet op gang komen van de reismarkt kan dit tot eind 2020 oplopen tot ongeveer €900 miljoen.

~~Voor het dekken van schade veroorzaakt door faillissementen van reisorganisaties heeft de SGR per reisorganisatie een bankgarantie beschikbaar (in totaal ongeveer €210 miljoen) en €80 miljoen aan eigen vermogen. Elke bankgarantie is gekoppeld aan een afzonderlijke reisorganisatie en alleen uit te winnen is bij faillissement van die specifieke reisorganisatie. Op het moment dat de bankgarantie ontoereikend is dan dienen het eigen vermogen en de beschikbare middelen van SGR aangewend te worden om de resterende schade te dekken.~~

¹ <https://www.sgr.nl/reisorganisaties/news/bestuursbesluit-sgr-corona-voucher-bij-annulering-of-omboeking/>

² Richtlijn (EU) 2015/2302 betreffende pakketreizen en gekoppelde reisarrangementen

Noodzaak overheidsinterventie

Er bestaat een reële kans dat - in het geval van een aanzienlijk aantal faillissementen in de sector - ~~het eigen vermogen en de beschikbare middelen van SGR niet voldoende zullen~~ zijn om alle schades te dekken. De te verwachte schades zijn gegeven de bijzonderheid van deze crisis niet te voorspellen. De hoogte hiervan is namelijk afhankelijk van ~~het aantal faillissementen, het bedrag dat aan reisevouchers wordt afgegeven en het type ondernemingen dat failliet gaat (grote of kleine reisorganisaties).~~

Onder de huidige omstandigheden heeft SGR bovendien onvoldoende middelen om de garantie op vouchers te verlengen na 1 juni. Zonder deze garantie is het aannemelijk dat consumenten bij verdere annuleringen deze zomer minder snel een voucher zullen accepteren en in plaats daarvan hun geld terugvragen. Dit zou de financiële problemen voor reisorganisaties alleen maar verergeren. Het is daarom wenselijk dat consumenten de zekerheid hebben dat reisevouchers gedekt zijn door de SGR.

Vanwege de stelselverantwoordelijkheid van de overheid die voortvloeit uit de EU richtlijn ~~o~~ Pakketreizen en gegeven de bovenstaande onzekerheden acht het kabinet het noodzakelijk dat de SGR steun krijgt zodat de organisatie te allen tijde in staat is consumenten schadeloos te stellen en de garantie op vouchers kan verlengen. Dit voorkomt tevens een verschil in behandeling van consumenten die voor 1 juni een voucher hebben gekregen ~~en (wel gedekt door de SGR)~~ en consumenten die na 1 juni een voucher krijgen.

Vormgeving steunmaatregel

De SGR kwalificeert niet als onderneming en kan daarom geen gebruik maken van het bestaande overheidsinstrumentarium zoals de GO-regeling ~~[PM AANVULLEN WAAROM NIET]~~. Om die reden is de overheid de geëigende partij om steun te bieden. Deze steun krijgt de vorm van een leningsfaciliteit van €150 miljoen. De lening zal in verschillende tranches beschikbaar worden gesteld aan SGR en biedt, ~~en alleen nadat het buffervermogen van de stichting voor €50 miljoen benut is.~~

~~Met een lening van maximaal 150 miljoen euro bovenop de 50 miljoen uit het vermogen dat SGR kan inzetten kan 200 miljoen euro aan potentiële schade worden gedekt. Met deze additionele steun biedt SGR voldoende zekerheid om ook vouchers afgegeven na 1 juni te blijven garanderen. Opgenomen bedragen uit de leningsfaciliteit zullen door SGR moeten worden terugbetaald inclusief een marktconforme rente. Afhankelijk van de hoogte van de opgenomen bedragen wordt voor het terugbetalen van de lening een combinatie van een (consumenten)bijdrage per boeking. Dit bedrag zal moeten worden terugbetaald uit een bijdrage per boeking bij aangesloten reisorganisaties, zoals die in het verleden ook heeft bestaan en een bijdrage in de vorm van een percentage van de omzet van reisorganisatie. Op basis van het gemiddeld aantal boekingen in 2019 zal deze (consumenten)bijdrage naar verwachting maximaal 15 euro per boeking bedragen. Hiermee kan de lening over een periode van zes jaar worden terugbetaald (de maximale looptijd binnen het tijdelijk staatssteunkader van de Europese Commissie).~~

Voorwaarden lening

[PM ONDERSTAANDE NOG UITSCHRIJVEN]

- ~~Omvang leningsfaciliteit: € 150 miljoen, te verstrekken in tranches van € 10 miljoen. De omvang van de lening is gebaseerd op de terugbetalingscapaciteit van SGR binnen 6 jaar.~~
- ~~De tranches zijn in te roepen door SGR zodra het huidige eigen vermogen van € 80 miljoen de ondergrens van € 30 miljoen heeft bereikt.~~
- ~~Uiterlijke moment om de lening in te roepen is 1 september 2021.~~
- ~~De lening wordt binnen 6 jaar afgelost conform het COVID-19 Staatsteunkader.~~
- ~~Over de ingeroepen tranches wordt een jaarlijkse vaste rente van 2% in rekening gebracht~~

De leningsfaciliteit zal binnen het EU Covid-19 staatsteunkader moeten vallen en dient ter goedkeuring moeten worden voorgelegd aan de Europese Commissie alvorens deze aan SGR

| [beschikbaar kan worden gesteld](#). Gelet op een [enigszins](#) vergelijkbaar Deens precedent achten we de kans op goedkeuring hoog.

Afsluitend

| Met het verstrekken van deze leningsfaciliteit blijft het stelsel van zekerheidsstelling in stand en kunnen consumenten die een pakketreis hebben aangeschaft hun geld terugkrijgen in geval van faillissement van de reisorganisatie. Doordat de SGR ook na 1 juni de vouchers kan blijven dekken [voorkomt](#) kunnen consumenten voor de vouchers blijven kiezen en voorkomt dit een onnodige druk op de liquide middelen van reisorganisaties en daarmee gepaarde gaande gevolgen.

Ik zal met de SGR in gesprek blijven en de uitwerking van de in deze brief geschetste oplossing nauwlettend volgen. Mocht de komende periode blijken dat de middelen uit de toegezegde leningsfaciliteit ontoereikend zijn in het schadeloos stellen van consumenten dan ben ik bereid om met de sector en SGR aanvullende oplossingen te zoeken.

CONCEPT